

MAJ 5(93)1996r.

ISSN 1233-8494

Poradztwo Rolnicze

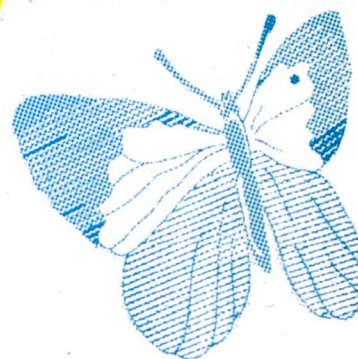
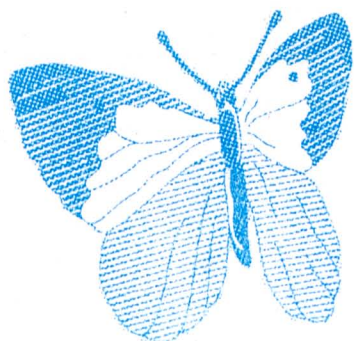
Cena 50gr (5000 zł)

W GRABANOWIE

WIOSNA

96

Prognoza tendencji zmian cen rynkowych podstawowych produktów rolniczych w okresie II i III kwartału br.

Przedmiotem prognozowania są przeciętne ceny skupu podstawowych produktów rolniczych, a więc odnoszące się do cen rynkowych używanych przez producentów rolnych. Prognozowane poziomy cen stanowią wynik uogólnienia opinii poszczególnych ekspertów, którzy swoje przewidywania opierają na własnej analizie i ocenie układu czynników podaży-popytu.

Istotą tych prognoz jest określanie nie tyle przewidywanego poziomu cen, co przede wszystkim tendencji ich zmian. Pod tym względem dotychczasowe prognozy można uznać jako prawidłowe. Agencja systematycznie doskonali metody prognozowania, aby trafność przewidywań była możliwie jak najlepsza.

Zmiany w poziomie cen rynkowych pszenicy, żyta, żywca wieprzowego i wołowego oraz mleka w okresie II i III kwartału mogą kształtować się następująco:

1. CENY PSZENICY I ŻYTA

a) w okresie do nowych zbiorów

W sezonie 1995/96 krajowy rynek zbóż charakteryzuje niższa od popytu podaż, w tym zwłaszcza pszenicy, pomimo że zbiory zbóż zostały przez GUS oszacowane na poziomie o ok. 19% wyższym niż w poprzednim roku. Powoduje to utrzymywanie się (od września ub. roku) wzrostowej tendencji cen. W lutym br. przeciętna cena skupu wyniosła 52,08 zł/q i była wyższa o 7% niż w styczniu br. oraz o ponad 40% niż przed rokiem. Cena żyta ukształtowała się na poziomie 29,77 zł/q, wzrastając o 4,4% w ciągu miesiąca i o 27% w porównaniu z lutym 1995 r. Tempo wzrostu cen zbóż jest nieco mniejsze niż w poprzednich miesiącach. Od początku br. Agencja Rynku Rolnego realizuje interwencyjną sprzedaż zbóż konsumpcyjnych - po około 80 tys. ton miesięcznie, co stanowi ok. 40% zapotrzebowania przemysłowego.

Istotnym czynnikiem podażowym jest import. Według orientacyjnych danych w okresie od 1 lipca 1995 r. do końca lutego br. zaimportowano ok. 0,8 mln ton zbóż, w tym 0,5 mln ton pszenicy.

Sytuacja na światowym rynku (przewaga popytu) powoduje utrzymywanie się wysokich cen w imporcie zbóż, pomimo zawieszenia poboru cła. To z kolei wpływa na poziom cen zbóż na rynku krajowym. Niemniej jednak kontynuacja sprzedaży interwencyjnej oraz importu zboża powinna ograniczać tempo dalszego wzrostu cen.

Średnia cena skupu pszenicy pod koniec II kwartału br. może kształtować się w granicach 55-58 zł/q, a żyta ok. 32-33 zł/q. Oznacza to istotne skorygowanie (o 14 zł "w górę") poprzedniej prognozy, opartej w głównej mierze na ocenie zbiorów, dokonanej przez GUS.

b) w okresie żniw

Ze wstępnych szacunków wynika, że zbożami ozimymi obsiano powierzchnię o ok. 4,5% większą, niż przed

rokiem. Ukształtowany poziom cen i tym samym względnie dobra opłacalność produkcji zbóż, mogą być dla rolników sygnałem do utrzymania co najmniej przeciętnego areалу uprawy zbóż jarych. Określenie poziomu zbiorów zbóż w 1996 roku jest w obecnej chwili niezmiernie trudne. Na skutek niekorzystnych warunków zimowania i opóźnionej wiosny zbiory zbóż mogą być niższe niż w 1995 r. Nie przewiduje się, aby w nowym sezonie nastąpił istotny wzrost zapotrzebowania konsumpcyjnego na zboża. Zużycie zbóż na cele paszowe raczej nie wzrośnie, gdyż prawdopodobne jest ograniczenie chowu trzody chlewnej.

W okresie zbiorów ceny zbóż kształtują się przede wszystkim pod wpływem zwiększonej podaży, powodującej spadek cen w granicach 10-15% w porównaniu z ich poziomem sprzed żniw. Pod koniec III kwartału br. cena skupu pszenicy może kształtować się w granicach 45-49 zł/q, a żyta 29-31 zł/q.

2. CENY ŻYWCA WIEPRZOWEGO

Pogłowie trzody chlewnej w grudniu ub.r. ukształtowało się na poziomie ok. 20,3 mln szt. i było o 6,3% wyższe niż przed rokiem. Szacuje się, że produkcja żywca wieprzowego w I półroczu br. będzie o ok. 7% wyższa niż w analogicznym okresie ub.r. Stąd też ceny skupu trzody chlewnej w tym okresie kształtować się będą pod wpływem zwiększonej podaży. W lutym br. średnia cena żywca wieprzowego wynosiła 2,58 zł/kg i była tylko nieznacznie (o 0,4%) wyższa niż przed rokiem. W porównaniu z grudniem ub.r. obniżyła się o 1,1%. W celu przeciwdziałania nadmiernej spadkowi cen trzody chlewnej ARR realizuje wykup nadwyżek wieprzowiny.

W świetle aktualnej oceny, zwiększona podaż trzody chlewnej może utrzymywać się do maja br. W następnych miesiącach, zwłaszcza w II kwartale, będzie znacznie niższa, co wpłynie na wzrost cen. Wzrost cen będzie ograniczony sprzedażą mięsa z zapasów Agencji.

Biorąc powyższe pod uwagę, w czerwcu br. przeciętna cena skupu żywca wieprzowego może kształtować się na poziomie 2,70-2,80 zł/kg, a w końcu III kwartału br. w granicach 2,90-3,00 zł/kg.

3. CENY ŻYWCA WOŁOWEGO

Produkcja wołowiny, z uwagi na znaczną redukcję pogłowia bydła w poprzednich latach, kształtuje się na stosunkowo niskim poziomie. Podaż żywca wołowego nie pokrywa zapotrzebowania technologicznego przemysłu mięsnego. W tej sytuacji następuje systematyczny wzrost cen skupu bydła. W lutym br. przeciętna cena skupu żywca wołowego wynosiła 2,64 zł/kg, a za młode bydło rzeźne płacono 2,80 zł/kg. Od początku br. ceny bydła wzrosły o ok. 2%, a ich poziom w lutym br. był o ponad 27% wyższy niż przed rokiem. Tendencja wzrostowa cen wołowiny utrzymywać się będzie również w następnych miesiącach. Przeciętna cena skupu żywca wołowego w

czerwcu br. może ukształtować się na poziomie 2.70-2.80 zł/kg, a w końcu III kwartału br. - 2.90-3.00 zł/kg.

Ceny młodego bydła rzeźnego będą natomiast odpowiednio wyższe i w czerwcu mogą wynosić 2,90-3,00 zł/kg, a we wrześniu br. 3,10-3,20 zł/kg.

4. CENY MLEKA

Od grudnia ub.r. przeciętna cena skupu mleka utrzymuje się na poziomie 0,51 zł/litr. W porównaniu do letnich miesięcy ub.r. wzrosła ona o 18,6 %, a w ciągu roku o blisko 26 %. Skup mleka w okresie styczeń - luty br. był o 3,5 % wyższy, niż przed rokiem. W najbliższych miesiącach wiosenno-letnich nastąpi sezonowy wzrost produkcji i skupu mleka, co będzie wpływać ograniczająco na rozwój cen. Jednocześnie utrzymuje się spadkowa tendencja w spożyciu artykułów mleczarskich, w tym zwłaszcza masła. Przeciętna cena skupu mleka w połowie br. może kształtować się na poziomie zbliżonym do dotychczasowego, tj. 0,51-0,52 zł/litr. W końcu III kwartału natomiast, tj. z początkiem sezonowego spadku podaży, ceny skupu mleka mogą wzrosnąć i kształtować się w granicach: 0,53-0,55 zł/litr.

Na podstawie informacji
Agencji Rynku Rolnego
opracowała mgr inż. Bożena Michalczuk

W numerze:

- Prognoza cen rynkowych podstawowych produktów rolnych w okresie II i III kwartału br.
- Cel: Lepszy ekonomiczny efekt gospodarowania
- Zasady żywienia i utrzymania loch oraz odchów prosiąt
- Jak pryskać to z głową
- Mątwik ziemniaczany - zagraża ziemniakom
- Notowania z targów i jarmarków
- Wywiad z Przew. Rady Gminy Siemien mgr inż. Sylwestrem Sobeckim
- Porady pszczelarskie
- Ocena przezimowania zbóż
- Konkurs " Agro Liga 96" trwa
- Nowe odmiany ziemniaka w naszym województwie
- Droga do specjalizacji
- Ile kosztuje azot
- Ekonomia w działalności agroturystycznej
- Wiosenne przysmaki z sałaty
- Ciastka bez pieczenia
- Zalecane do uprawy odmiany zbóż jarych w naszym województwie
- Sporządzanie sianokiszonki w belach cylindrycznych

Cel: Lepszy ekonomiczny efekt gospodarowania

Od lutego na terenie woj. białkopodlaskiego i siedleckiego trwa realizacja projektu finansowanego z pomocowego programu PHARE, zatytułowanego " Szkolenie w zakresie tworzenia grup marketingowych i zrzeczeń producentów rolnych ".

Celem projektu jest między innymi przeszkolenie grupy 50 rolników oraz 20 doradców ODR i 10 nauczycieli szkół rolniczych w zakresie sposobów osiągania przez rolników korzyści z prowadzenia wspólnego marketingu produ-

któw rolnych, formalno - prawnych form organizowania się producentów oraz planowania własnych przedsięwzięć w zakresie współdziałania. Szkolenia odbywały się w siedzibie ODR w Grabanowie w terminie: 11 - 15 marca oraz 15 - 19 kwietnia br.

Uczestnicy szkoleń spotkali się z przedstawicielami już funkcjonujących grup producentów oraz odbiorców produktów rolnych, w tym z szefem firmy POL-KRES oraz prezesem Giełdy Rolno-Ogrodniczej.

Gośćmi uczestników szkolenia byli: poseł Jan Borkowski - przewodniczący sejmowej Komisji d/s Układu Europejskiego, dr Czesław Siekierski - Dyrektor Fundacji Programów Pomocy dla Rolnictwa a także Dyrektorzy Wydziałów Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z Białej Podlaskiej i Siedlec oraz Dyrektorzy ODR z Grabanowa i Siedlec.

Realizatorami projektu są: Fundacja Spółdzielczości Wiejskiej, Szkocki Uniwersytet Rolniczy, firma EMAR z Siedlec oraz prof. Antoni Kozuch z WSRP w Siedlcach, współpracują z nimi pracownicy Wydziałów Rolnictwa UW i ODR z obu województw.

Na zdjęciu: Rolnicy z woj. białkopodlaskiego uczestnicy szkolenia

opracował: Witold Boguta
Fundacja Spółdzielczości Wiejskiej

Zasady żywienia i utrzymania loch oraz odchów prosiąt.

Czynnikiem bezpośrednio decydującym o opłacalności chowu trzody chlewnej jest produktywność loch. Utrzymanie loch jest uzasadnione wtedy, gdy uzyskujemy od nich zdrowe i liczne mioty. Liczebność miotów zależy od wartości genetycznej lochy oraz od jej żywienia i utrzymania. Przy produkcji tuczników mięsnych wskazane jest, aby z pozycji matki stosować loszki krzyżówkowe (WBP x PBZ lub PBZ x WBP), gdyż na skutek efektu heterozji rodzą one więcej prosiąt niż loszki w czystości rasy.

Lochy luźne i niskoprosne mogą być utrzymywane pojedynczo lub w grupach po kilka sztuk w kojcu. Najpóźniej na dwa tygodnie przed przewidzianym terminem porodu należy lochę przenieść do czystego i zdezynfekowanego kojca porodowego. Lochy prośne powinny też mieć możliwość ruchu na powietrzu. Warunki zoohigieniczne w chlewni (temperatura, oświetlenie, stężenie gazów) powinny odpowiadać parametrom przewidzianym dla tej grupy produkcyjnej. Lochy wymagają bardzo dobrego żywienia paszami wysokiej jakości, zapewniającymi im odpowiednią ilość wszystkich, niezbędnych składników pokarmowych. Odpowiednie, racjonalne żywienie pozwoli utrzymać wysoką produktywność oraz właściwą kondycję hodowlaną. Najbardziej zalecanym sposobem żywienia loch jest sporządzanie z dostępnych w gospodarstwie pasz mieszanek pełnoporcjowych. Lochy prośne i karmiące mają różne zapotrzebowanie w stosunku do poszczególnych składników pokarmowych, dlatego sporządza się dla nich odrębne mieszanki. Lochy prośne wymagają mniej energii w mieszance, mniej białka surowego i lizyny, a więcej włókna. Z tego względu w skład mieszanek dla loch prośnych nie powinny wchodzić takie zboża jak żyto i pszenica. Znacznie wyższe wymagania co do zawartości składników pokarmowych mają lochy karmiące. Dla nich z kolei należy ograniczyć udział w mieszankach pasz o wysokiej zawartości włókna, takich jak owies i otręby pszenne. Najwygodniej jest sporządzać mieszanki w oparciu o odpowiednie koncentraty przeznaczone dla loch, których udział pozwoli osiągnąć pożądaną wartość pokarmową, zgodną z zapotrzebowaniem. Nie powinno się do tego celu stosować koncentratów zawierających stymulatory wzrostu. Przy braku koncentratów wysokobiałkowych można uzupełnić ilość i jakość białka odpowiednio zestawionymi paszami białkowymi pochodzenia roślinnego i zwierzęcego. W tym wypadku mieszanka powinna zawierać także pasze mineralne. Przy żywieniu normowanym dzienna ilość podawanych pasz powinna całkowicie pokryć zapotrzebowanie loch na składniki pokarmowe, mineralne i witaminy. Nie można podawać lochom pasz zanieczyszczonych, zepsutych czy zamrożonych. Nie należy też zbyt obficie żywić loch niskoprosnych, aby nie dopuścić do nadmiernego otluszczenia, które może spowodować trudniejsze porody i rodzenie się słabszych miotów. Lochy powinny mieć stale dostęp do wody, która nie może być zbyt zimna, gdyż może spowodować śmiertelność zarodków i płodów. Na 2 - 3 dni przed porodem należy zmniejszyć dzienną dawkę pokarmową, a w dniu porodu podać tylko półko z otrąb pszennych. W pierwszym tygodniu laktacji stopniowo zwiększa

się ilość zadawanej paszy. Takie postępowanie pozwala uniknąć komplikacji okołoporodowych u lochy. Przed odsadzeniem prosiąt należy zmniejszyć dawkę pokarmową, aby nastąpiło przerwanie laktacji.

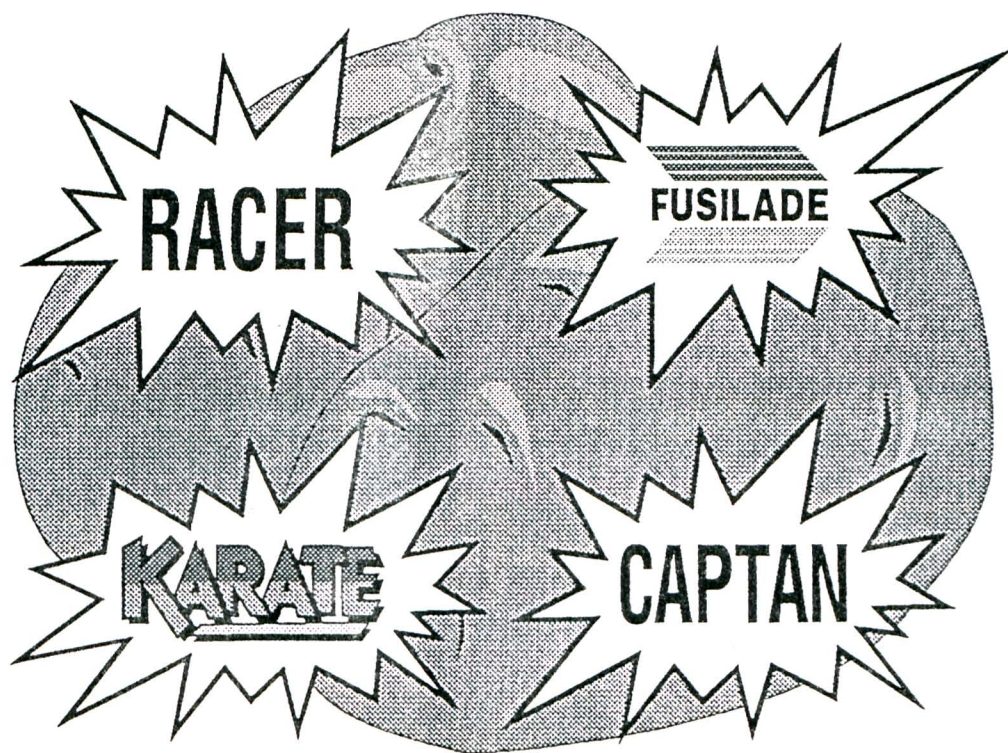
Równie ważne jest prawidłowe postępowanie z prosiętami podczas odchovu. Sprowadza się ono do ograniczenia upadków prosiąt i właściwego ich dokarmiania. Upadki prosiąt do chwili odsadzenia wynoszą zwykle do 25 %, ale mogą też być znacznie większe. Wielu z nich można uniknąć dzięki zwróceniu uwagi na momenty krytyczne w okresie odchovu tj. w pierwszych dniach życia, w wieku 3 - 4 tygodni oraz w czasie odsadzania. W pierwszych dniach po urodzeniu padają zwykle prosięta słabe, o małej masie ciała. Jeżeli w tym okresie jest w pomieszczeniu zbyt niska temperatura prosięta szybko się ochładzają, stają się mniej ruchliwe i łatwiej może dojść do przygniecenia przez lochę. Dlatego istotne jest aby w tym czasie zapewnić im temperaturę 28 - 30°C. Liczne upadki mogą być również spowodowane wystąpieniem anemii. Prosięta rodzą się z niewielkim zapasem żelaza w organizmie, ale zapas ten szybko się wyczerpuje, a w mleku lochy występuje niedobór tego pierwiastka. W związku z tym należy podać prosiętom już w pierwszych dniach życia preparaty zawierające żelazo. Prosięta ssące wykazują duże zapotrzebowanie na wodę i przez cały czas odchovu powinny mieć do niej dostęp, przy czym woda powinna być świeża i czysta. W przeciwnym wypadku szukając wody mogą napić się gnojówki, co prowadzi do wystąpienia biegunki. Drugi, krytyczny okres dla prosiąt występuje w wieku 3 - 4 tygodni życia. W tym czasie mleko lochy nie może już pokryć całkowicie zapotrzebowania prosiąt. Głodne prosięta szukając pokarmu mogą wyjadać paszę z koryta lochy, w wyniku czego możliwe jest wystąpienie u nich schorzeń przewodu pokarmowego. Dlatego też zalecane jest jak najwcześniejsze dokarmianie prosiąt, które ułatwia przystosowanie do późniejszego wykorzystania pasz stałych. Jako pierwszą paszę podaje się prosiętom pełnoporcjową, dobrze zbilansowaną mieszankę Prestarter już od 2 tygodnia życia. Na odchów 1 prosięcia potrzeba przeciętnie 5 kg tej paszy. Kolejnym krytycznym okresem w życiu prosiąt jest odsadzanie. Należy pamiętać, że odłączamy zawsze lochę od prosiąt, przenosząc ją do innego kojca. Pozostawienie prosiąt jeszcze przez 2 tygodnie w tym kojcu, w którym się odchowały, pozwala im na łatwiejsze przezwyciężenie stresu, który przeżywają. Brak obecności matki i mleka prowadzi do nadmiernego pobierania paszy, a to może spowodować wystąpienie choroby obrzękowej. Aby temu zapobiec należy unikać zmiany paszy w okresie odsadzania, a przez kilka dni po odsadzeniu dokładnie racjonować jej podawanie. Prosięta należy odsadzać w wieku 6 tygodni, przy masie ciała około 12 kg. Odpowiednio dokarmiane w okresie odchovu są zdolne do samodzielnego życia, a skrócenie czasu do odsadzenia pozwala na uzyskanie większej ilości miotów w ciągu roku.

*Gl. specj. ODR Grabanów
Cz. Mirczewska*

ZENECA

Agrochemicals

W OCHRONIE ZIEMNIAKA

TEN SIĘ BOGACI KTO PŁONU NIE TRACI

Preparaty firmy ZENECA Agrochemicals są dostępne w sklepach ze środkami ochrony roślin w całym kraju.

Jak przyskać to z głową.

Zabiegi chemizacyjne w rolnictwie są niezbędne i należy się liczyć z rosnącym ich popytem w przyszłości, dlatego też czynność ta wymaga wyjątkowej precyzji. Dokładność wykonania zabiegu decyduje o skuteczności. Niewłaściwie wykonany zabieg prowadzi zwykle do powstania szkód szeroko pojętych.

O efektywności zabiegu decydują przede wszystkim dwa czynniki, a mianowicie: wiedza wykonującego oprysk oraz stan techniczny i jakość aparatury /opryskiwacza/. Największe zastrzeżenia budzi zły stan techniczny opryskiwaczy, w związku z tym występuje duży popyt na części zamienne. Wykorzystują to niektórzy producenci dostarczając na rynek części złe lub niekiedy nie spełniające swojej funkcji. Póki co użytkownicy opryskiwaczy, którzy zamierzają wosną zakupić części powinni zwrócić uwagę na to aby:

- oprawa rozpylaczy w elemencie gwintowanym powinna mieć wydrążenie wynoszące minimum 25 mm /bywają z krótszym wydrążeniem i wówczas nie ma możliwości włożenia filterka z zaworkiem odcinającym/;
- wkłady filtrujące do filtrów osadnikowych montowanych przy belkach polowych są wykonane z tworzywa sztucznego i jeśli nie posiadają dodatkowo dwóch uszczelek gumowych /do głowicy i kielicha/ to w przypadku dokręcania obudowy kielichów powodujemy skręcenie tych wkładów, a tym samym tworzą się szczeliny przy powierzchni czołowej styku filtru z obudową, gdzie zanieczyszczenia przedostają się do rozpylaczy. Rozpylacze szczelinowe są bowiem wyjątkowo wrażliwe na zapychanie;
- prawidłowe mieszadło hydrauliczne powinno się składać z dwóch dysz Venturiego włożonych jedna w drugą i pracujących zespołowo.

W sprzedaży mogą być oferowane mieszadła zawierające jedną dyszę z tworzywa sztucznego lub ze zwykłej stali. Są to gwintowane elementy w większości z jednym otworem. Mieszadła takie nie spełniają swojej funkcji, gdyż wypływająca z nich struga cieczy ma małą średnicę i w odległości kilku centymetrów od wylotu wytrąca szybko swoją prędkość;

- zasadnicze nieprawidłowości mają też oferowane do sprzedaży niektóre zawory sterujące. Każdorazowo po wyłączeniu i włączeniu ponownym mogą powodować zmianę wartości ciśnienia. Poza tym mają na ogół tylko 3 segmenty, co jest niewystarczające do prawidłowego zasilenia belki;
- przy zakupie pomp należy żądać od sprzedawcy informacji / na fakturze lub innym dokumencie/ o nominalnym natężeniu wypływu. Pompy o wydatku 40 l/min można stosować tylko do belek o szerokości 8 m, 60 l/min do belek o szerokości 10 m, a do belek 12 m pompy o wydatku 100 l/min.

Każdy kto zamierza kupić nowy opryskiwacz powinien dodatkowo zwrócić uwagę aby był on wyposażony w rozdzielacz substancji stałych, posiadał możliwość regulacji położenia belki polowej oraz trzystopniowy układ filtracyjny.

W trakcie czynności przygotowawczych oraz w czasie wykonywania oprysków należy bezwzględnie przestrzegać następujących zasad:

1. Obsługiwać opryskiwacze i wykonywać opryski mogą tylko mężczyźni zdrowi i przeszkoleni pod tym względem,
2. Rozpylaczy nie można przedmuchiwać wkładając do ust, ani przepychać ostrymi narzędziami,
3. Zabiegi wykonywać w ubraniach ochronnych,
4. Przed użyciem środka chemicznego należy dokładnie zapoznać się z instrukcją znajdującą się na opakowaniu,
5. Środki chemiczne i urządzenia do oprysków powinny być niedostępne dla dzieci,
6. Nie wykonywać zabiegu w wietrzną pogodę,
7. Ścisłe przestrzegać okresu karencji i prewencji,
8. Zabiegów nie wolno wykonywać naczczo,
9. Nie wolno pracować opryskiwaczem, który jest "napędzany" wałkiem przegubowym bez osłon.

Wszyscy musimy pamiętać, że zabiegi chemiczne ochrony roślin muszą być objęte szczególną troską, z uwagi na zdrowie i bezpieczeństwo nasze, naszych następców i konsumentów jak również ochronę środowiska.

Na podst. spostrzeżeń, materiałów seminaryjnych
IBMER i PIOR
oprac. B.Fiłatuk ODR Grabanów

WYPOSAŻENIE TECHNOLOGICZNE TŁOCZNI OLEJU

Uzyskiwanego z nasion rzepaku, gorczycy, słonecznika itp. o zdolności przerobowej 100, 200, 400 kg ziarna/h w oparciu o urządzenia własnej produkcji

oferuje:

APATOR-BISPO

Sp. zo.o

Informacje, doradztwo
techniczno-technologiczne:

Tel./fax (0 52) - 712958, 714285

Adres: ul. Toruńska 64a
85-023 Bydgoszcz

ZAKŁADY CHEMICZNE "POLICE" S.A.

72-010 POLICE, UL. KUŹNICKA 1

NASZ NAWÓZ - TWÓJ ZYSK

telex 425367 po pl

fax (48-91) 173 603

Jeśli pragniesz osiągnąć sukces, zrób to z nami !

Czołowy producent dodatków witaminowo-mineralnych do pasz

poleca Państwu

- Polfamixy® zalecane do uzupełniania pasz gospodarskich i wytwarzania pasz pełnoporcjowych dla wszystkich gatunków zwierząt

- Koncentraty paszowe

Renoma naszej Spółki jest gwarancją wysokiej jakości produktów oraz sprawnego i doświadczonego serwisu zootechnicznego.

Producent: Kutnowskie Zakłady Farmaceutyczne Polfa S.A.
Wytwórnia Premiksów, 99-300 Kutno, ul. Skłęczkowska 16
Dział Marketingu tel./fax (0-24) 53-08-31,
Dział Sprzedaży tel./fax (0-24) 54-75-56

Najbliższa hurtownia: „CENTROWET” Sp. z o.o. ul. Zwycięstwa 26 b, 15-950 Białystok, tel. (0-85) 511-207

TRADYCJA I NOWOCZESNOŚĆ

Właściwie o CHWASTOXACH mówić nie trzeba. Trzecia część upraw zbożowych w Polsce chroniona jest właśnie tymi preparatami. Rolnicy wiedzą, że stosowanie ochrony "chwastoxowej" jest wysoce efektywne i zdecydowanie najtańsze. Jest wolne od niebezpieczeństw i zagrożeń jakie mogą nieść inne produkty.

CHWASTOXY
to cała rodzina

CHWASTOX Extra 300 SL

CHWASTOX M

CHWASTOX D

CHWASTOX TURBO 340 SL

CHWASTOX TRIO 540 SL

WYBIERZ SAM

najodpowiedniejszy dla twoich upraw

Szanowni Państwo

Mamy przyjemność poinformować, że Chwastox, który aktualnie oferujemy Państwu do ochrony roślin, produkowany jest w oparciu o całkowicie **nową technologię**, dzięki której uzyskaliśmy składnik aktywny (MCPA) o **najwyższym stopniu czystości**.

W związku z tym:

- produkt **nie posiada już** przykrego, intensywnego, charakterystycznego zapachu.
- sporządzany roztwór cieczy roboczej posiada **zdecydowanie jaśniejszą barwę**.
- zwiększona czystość składnika biologicznie czynnego pozwala uzyskać **lepszą skuteczność w zwalczaniu chwastów**.
- Chwastox jest **bardziej przyjazny** dla stosujących oraz środowiska naturalnego.

Doskonałą jakość zapewnia producent Zakłady Chemiczne "Organika - Sarzyna".

Jeśli miałbyś problem z zakupem CHWASTOXU uprzejmie prosimy o informację. Zrobimy wszystko, abyś miał satysfakcję.

ZAKŁADY CHEMICZNE "ORGANIKA-SARZYNA"

ul. Chemików 1
37-310 Nowa Sarzyna
tel. /0-17/ 386-21, 520-283 } w. 54-12
/0-195/ 13-231
fax /0-17/ 628-624
/0-195/ 13-278, 13-126

Mątwik ziemniaczany - zagraża ziemniakom

W oparciu o kilkuletnią obserwację plantacji ziemniaków na terenie gminy Terespol stwierdza się narastające zagrożenie mątwika ziemniaczanego. Mątwik jest groźnym szkodnikiem kwarantannowym. Szkodliwość jego występowania jest bardzo duża. Straty powodowane przez mątwika w plonach ziemniaków dochodzić mogą do 80%. W krańcowym przypadku plon bulw z zakażonego pola może być mniejszy od wysadzonej na nim ilości bulw. Szkodnik ten rozprzestrzenia się przede wszystkim za pośrednictwem cyst. Wprawdzie larwy mątwika mogą się poruszać w glebie, jednakże odległości jakie przy tym pokonują nie przekraczają kilkudziesięciu cm rocznie. Większe, lecz raczej lokalne znaczenie mają zabiegi agrotechniczne, sprzyjające rozwekaniu cyst po polu. Największe jednak niebezpieczeństwo rozprzestrzeniania się mątwika leży w łatwości z jaką drobne i lekkie jego cysty mogą być przenoszone na duże odległości w różny sposób: przez wiatr, strumienie wody spływające z pól, przez zakażone ziemniaki lub inne rośliny rosnące na polu zakażonym, worki używane do zakażonego materiału, przez maszyny i narzędzia służące do uprawy roli i transportu. Spośród roślin u nas uprawianych mątwik pasożytuje tylko na ziemniakach, pomidorach oraz oberzynie. Może rozwijać się również na kilku chwastach, takich jak psianka czarna, psianka słodkogórz, lulek czarny oraz pokrzyk - wilcza jagoda. Są to na szczęście chwasty rzadko występujące na naszym terenie.

Na wiosnę, gdy temperatura gleby osiągnie ok. 10-12°C. z cyst znajdujących się w glebie wychodzą larwy. Masowe ich wychodzenie następuje przy temperaturze gleby 15-20°C. W ciągu jednego roku 20-40% larw wychodzi z cyst do gleby. Korzenie roślin żywicielskich mątwika (ziemniak, pomidor) pobudzają wychodzenie larw z cyst, zwiększając wyżej podany stopień do 60-70%. Larwy do korzonków ziemniaka wnikają w okolicy wierzchołków wzrostu oraz w miejsca tworzenia się korzeni bocznych. Po wniknięciu do korzeni larwy przechodzą w nich dalszy swój rozwój aż do osiągnięcia dojrzałości. W ostatnim stadium linienia larwa - samica grubiejąc przerywa skórę korzonka i ukazuje się na zewnątrz korzeni w postaci białej kuleczki wielkości ziarnka maku. Samica mątwika w czasie dalszego rozwoju zmienia barwę z białej na brunatną, przechodzi przez stadium złoto-żółtego zabarwienia, które sprawia, że są one łatwe do zaobserwowania w tym czasie na korzeniach i bulwach ziemniaków.

Pierwszym objawem porażenia ziemniaków jakie można zaobserwować na plantacji jest powolny wzrost roślin. Objawy te można zauważyć w kilka tygodni po wzejściu ziemniaków. Zjawisko to występować może w plantacji punktowo tam gdzie cysty mątwika zostały najpierw zawleczone. Z upływem lat wraz z rozwekaniem cyst po polu, tworzą się większe ogniska aż do zupełnego opanowania gleby i roślin. Pędy porażonych ziemniaków są cienkie i nieliczne. Wskutek porażenia końce liści brunatnieją i zwijają się. Silnie porażone rośliny mogą obumierać. Cechą charakterystyczną przy rozpoznawaniu obecności mątwika jest tworzenie dodatkowych licznych korzeni, tuż pod powierzchnią gleby, tzw. korzenie piętrowe. Ponieważ mątwik jest szkodnikiem korzeni, tam przede wszystkim są widoczne objawy opanowania roślin. Wyjmując ostroż-

nie z ziemi roślinę porażoną zauważymy białe, żółto-żółte lub brunatne kuleczki, są to właśnie samice - cysty mątwików. Przy sadzeniu ziemniaków w normalnym terminie, pojawiają się one zwykle na korzeniach przed kwitnieniem ziemniaków.

Zapobieganie i zwalczanie.

Z uwagi na trudności związane ze zwalczaniem mątwika w polu, zasadniczym punktem jest zapobieganie jego roznoszeniu. Sposobów przenoszenia mątwika jest wiele i trudno wyobrazić sobie, aby w praktyce na dłuższą metę można było przenoszeniu temu całkowicie zapobiec, to jednak należy czynić wszystko, by to przenoszenie ograniczyć. W związku z tym plantatorom ziemniaka proponuje się:

- Z zakażonego pola nie wywozić do rejonów wolnych od mątwika, ziemniaków ani innych roślin korzeniowych, ani też roślin, które są zanieczyszczone ziemią.
- Na polach wolnych od mątwika nie należy uprawiać ziemniaków zbyt często. Zdarzyć się może, że pola są zakażone mątwikiem ale w stopniu tak słabym, że nie ma on żadnego wpływu na obniżenie plonu ziemniaka. Jednakże w przypadku zbyt częstej uprawy ziemniaka na takim polu, zakażenie szybko wzrasta do poziomu groźnego dla przyszłych plonów ziemniaka.
- Nie używać sadzonek pochodzących z plantacji zakażonych
- Do kompostu i obornika nie mieszać żadnych odpadów ziemniaczanych pochodzących z zakażonego pola.
- Po zakończonej pracy na zakażonym polu oczyścić dokładnie z ziemi narzędzia i maszyny rolnicze, obuwie, kopyta koni i koła ciągnika.
- Nie kopcować ziemniaków zdrowych na zakażonym polu a ziemniaków zakażonych na polu wolnym od mątwika.
- Zwalczać chwasty żywicielskie mątwika.

Najprostszą i najtańszą metodą zwalczania mątwika jest stosowanie właściwego płodozmianu. Metoda płodozmianu polega na tym, aby przez 4-5 lat nie uprawiać na zakażonym polu roślin żywicielskich. Przy bardzo dużym zakażeniu gleby okres ten może być dłuższy. Pewne znaczenie może mieć dobór roślin, jakie powinny być uprawiane na tych polach w okresie 4-5 letniej przerwy w uprawie ziemniaka. Dotychczas nie znaleziono rośliny typowo wrogiej dla mątwika ziemniaczanego. Ogólnie zaleca się uprawę konopi, buraków pastewnych, traw, konicznych, gryki, rzeżuchy i żyta. Skuteczną metodą zwalczania mątwika jest uprawa odmian mątwikoodpornych. Odporność tych odmian polega na tym, że larwy mątwika po wniknięciu do korzeni ziemniaka, giną nie osiągając dojrzałości. Odmianami mątwikoodpornymi są: Certa, Fauna, Ibis, Irga, Fregata, Koral, Bekas, Harpun, Ania, Arkadia, Fala, Grot, Dunajec, Tarpan, Bóbr, Orlik, Drop, Kos, Lawina. Metoda chemiczna polega na stosowaniu środków chemicznych - neomatocydów. Są to: Basamid granulat, Furadan 5 G, Counter 5 G, Temik 10 G, Wydate 10 G. Są to jednak zabiegi zbyt kosztowne, dlatego zaleca się je tylko na bardzo zamątwiczone pola.

inż. W.Kondraciuk
ZDR Biała Podl.

Ceny targowiskowe w kraju od 15do 20 kwietnia

Lp		Targowisko	Pszeni ca	Żyto	Jęczmi eń	Ziemni aki	Prosięt a	Jaja	Jabłka	Cebula
	Jedn.miary		zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	para	szt	zł/kg	zł/kg
		min	55	34	40	25	75	0.2	1	0.16
		max	75	50	71	85	160	0.42	2.5	1.1
		średnie	64	40	56	50	108	0.33	1.76	0.51
		odchylenie stand.	5	4	6	13	16	0.05	0.26	0.16
2	Biała Podlaska	Radzyń Podlaski	65	39	60	30	90	0.35	1.5	0.4
1	Biała Podlaska	Biała Podlaska	60	38	52	32	100	0.27	2	0.5
3	Białystok	Siemniatycze	60	35	60	25	130	0.27	1.6	0.4
4	Bielsko Biała	Wadowice	70	50	65	60	120	0.35	2.5	0.7
5	Bydgoszcz	Koronowo	64	40	54	50	100	0.3	2.3	0.5
6	Chełm	Krasnystaw	64	40	55	28	100	0.3	1.6	0.4
7	Ciechanów	Raciąż	64	34	56	30	160	0.33	1.8	0.55
8	Jelenia Góra	Jelenia Góra	65	40		85	150	0.4	2	1
9	Katowice	Siewierz	68		40	55	120	0.37	1.5	0.4
10	Kielce	Kazimierza	58	39	50	40	120	0.29	2	0.25
11	Kraków	Proszowice	62		59	42	110	0.4	1.5	0.16
12	Lublin	Ryki	58	38	50	33	88	0.2	1.4	0.35
13	Lublin	Markuszow	63	38	50	35	95	0.27	2	0.5
14	Nowy Sącz	Nowy Sącz	70	50	60	50	130	0.35	1.4	0.4
15	Ostrołęka	Ostrołęka	65	40	60	30	100	0.3	1.6	0.5
16	Piotrków Trybun	Opoczno	66	35		35	75	0.42	1.5	0.5
17	Rzeszów	Mielec	62		58	40	115	0.26	1.9	0.8
18	Siedlce	Garwolin	68	43	57	58	95	0.28	1.85	0.5
19	Siedlce	Siedlce	69	40	58	33	120	0.33	2	0.55
20	Sieradz	Sieradz	55	40	48	48	108	0.32	1.5	0.4
21	Sieradz	Zduńska Wola	71	35	71	38	105	0.3	1.75	0.35
22	Skierniewice	Sochaczew	62	39	58	42	110	0.28	1.8	0.5
23	Słupsk	Sławno	55			60	85	0.3	1.9	1.6
24	Suwałki	Olecko	64	40	55	30	100	0.28	2.2	0.5
25	Szczecin	Stargard	75			70	85	0.38	1.6	1.1
26	Tarnobrzeg	Rudnik	63	40	60	45	100	0.33	1.6	0.5
27	Tarnów	Szczucin	60	40	60	40	115	0.2	1.4	0.4
28	Warszawa	Góra Kalwaria	63		55	50	115	0.35	1.5	0.3
29	Wrocław	Trzebnica	60		50	60	110	0.3	1	0.5
30	Zamość	Tomaszów Lub.	65	50	55	45	100	0.25	1.8	0.4
31	Zamość	Zamość	65	47	50	35	100	0.25	2.05	0.4
32	Zielona Góra	Wolsztyn	70	40	60	50	105	0.38	1.9	0.5

NOTOWANIA Z TARGÓW I JARMARKÓW

SPORZĄDZONE PRZEZ OŚRODEK DORADZIWA ROLNICZEGO
W GRABANOWIE

(Ceny w zł za jednostkę)

Wyszczególnienie	J.M.	Wisznice	Parczew	Łosice	Radzyń Podlaski	Biała Podlaska	Międzyrzec Podlaski
		22.04.1996 poniedziałek	23.04.1996 wtorek	24.04.1996 środa	24.04.1996 środa	25.04.1996 czwartek	25.04.1996 czwartek
pszenica	q	62-65	60-70	62-63	65-68	60	60-65
pszenżyto	q	-	50	-	-	50	-
żyto	q	37-40	38-40	38-40	38-40	34	38-40
jęczmień	q	55-65	-	55-60	60	52	55
owies	q	47-50	40-45	43-45	45-48	40	43-45
mieszanka zbożowa	q	45-48	-	44	60	-	-
lubin żółty	q	-	-	60	-	-	-
ziemniaki	q	35-40	35-40	35	20-25	25-30	20-22
prosięta 10-15kg	para	80-90	90-100	80-90	90-110	70-100	90-100
prosięta pow. 15 kg	para	100-110	-	110	-	-	110-120
krowa	szt	-	-	-	1700	-	-
krowa z cielakiem	szt.	-	-	1650-1900	-	-	1800-1850
otręby pszenne	q	-	-	45	-	-	-
jaja	szt.	0.25	0.30-0.33	0.25	0.28-0.32	0.30-0.35	0.30
jabłka	kg	1.20-2.00	1.60-2.00	1.20-2.00	1.20-1.80	1.50-2.00	1.20-1.80
cebula	kg	0.50-0.60	0.50-1.00	0.50	0.40	0.50	0.40
cebula dymka	kg	2.00-3.00	-	3.00	-	-	2.80-3.00
czosnek	kg	3.00	-	6.00	-	-	-
pestka dyni	kg	-	-	7.50	-	-	-
mak	kg	3.00	-	4.00	-	-	-
pieczarki	kg	-	-	-	2.50	-	-
marchew	kg	0.60-0.70	0.50-0.60	0.50	0.50	-	0.50
pietruszka	kg	-	-	1.80	1.20-1.50	2.00	1.20-1.50
ogórki	kg	-	3.50	-	3.30-3.70	3.50	3.30-3.50
pomidory	kg	-	-	-	-	3.50-5.00	-
papryka	kg	-	-	-	-	8.00	-
sałata	główka	-	-	-	1.00	0.80-1.00	1.00
szczypior	peczek	-	-	-	0.40	-	0.30-0.40
ziemniaki	kg	-	0.50-0.60	-	-	0.50	-
buraki	kg	-	-	-	-	0.60	0.50
rozsada kapusty	szt	0.15	-	-	0.20	-	0.15-0.20
rozsada kalafiora	szt	-	-	-	0.20	-	0.15
rozsada pomidora	szt	-	-	-	0.60	-	0.60
kapusta	kg	1.00	-	-	-	0.80	0.50

Ogłoszenia

PEKALA ROMAN zam. Żakowola Stara 10 tel. 12-57 - łączy Kąkalewnica.

Sprzedam kopcarkę elewatorową

PUNIEWSKI WIESŁAW zam. Szpaki Nowe 34 gm. Stara Kornica

Sprzedam ciągnik C - 360 oraz kosiarkę rotacyjną

DANILUK PIOTR zam. 08-220 Sarnaki ul. 3-go Maja, 3 tel 143

Sprzedam : 1. Miniaciągnik "Gortengeratesystem" E 930 ze sprzętem towarzyszącym - cena do uzgodnienia, 2. Nowy opryskiwacz ogrodniczy - wózkowy z silnikiem włoskim - cena do uzgodnienia

SPÓŁDZIELNIA KÓLEK ROLNICZYCH w Jabłoniu tel. 34 lub 33 Jabłoń

Sprzedam: siewnik punktowy do kukurydzy i buraków S - 058 - rok prod. 1989 - cena do uzgodnienia

WALCZUK ZENON zam. Celujki 54, 21-536 Swory gm. Biała Podl.

Sprzedam: Siano 5 ton, przyczepkę samochodową

KONDRACIUK STEFAN zam. Dokudów 11 A gm. Biała Podl. tel. 411004

Sprzedam: przewracarkę widłową do siana, konna - przystosowana do ciągnika

TURUK LESZEK zam. Zaliszcze gm. Podedwórze - tel. 160 Podedwórze

Sprzedam do opryskiwaczy "Pilmet" 1. Pompy, 2. Zawory sterujące starego i nowego typu

SIDOR ANDRZEJ zam. Parczew tel. 54 33 09

Sprzedam: rozrzutnik do obornika 1 - osiowy

FIRMA O P T I M U S - Handel - remonty maszyn rolniczych - Panasiuk Zbigniew - Zahajki 42 tel. 718-110 wew. 293

Sprzedam: prasy zachodnie, wysokiego zgniotu, porzyczepy zbierające do siana, roztrząsacze do siana, pełen asortyment maszyn zachodnich

TROCHIMIUK MACIEJ zam. Kisielew 108 gm. Platerów 08 - 210 Platerów

Sprzedam: silnik do kombajnu Bizon do remontu

JAROCKI TADEUSZ zam. Tuczna 78

Sprzedam gospodarstwo rolne o powierzchni 20 ha, dom murowany, obora murowana, położone Kol. Tuczna. Cena do uzgodnienia

OSAK GRAŻYNA Nadzieja zam. gm. Siemień tel. 54-77-12

Sprzedam: - schładzarkę do mleka konwiową 60 l, stan b. dobry, - przetrząsacz do siana konny - tanio, stan dobry

PAWLIKOWSKI JAN zam. Przychody - 711-120 gm. Międzyrzec Podl.

Sprzedam rozrzutnik 2-osiowy

KUPCZUK MARIAN zam. Rusiły - tel. 107 Podedwórze

Sprzedam: Kombajn ziemniaczany 2-rzędowy, przyczepę zbierającą, dmuchawę do siana

OLESZCZUK ROMUALD zam. Polskowola 182 tel. 282 gm. Kąkalewnica

Sprzedam schładzarkę do mleka 100 l

Wywiad z Przewodniczącym Rady Gminy Siemień mgr inż. Sylwestrem Sobeckim

Gmina Siemień znana jest z szerokiej działalności popierającej rozwój rolnictwa i rozbudowę infrastruktury na wsi. Posiada długofalowy program rozwoju rolnictwa, który jest corocznie aktualizowany przez samorząd gminny. Do swoich osiągnięć może zaliczyć między innymi ztelefonizowanie wszystkich sołectw na terenie gminy, które zostało ukończony w 1995r.

Proszę powiedzieć jakie były założenia Rady Gminy na rok 1995 ?

Priorytetowym zadaniem tej kadencji jest zwodociągowanie całej gminy. Na rok 1995 zaplanowaliśmy wykonanie projektu stacji uzdatniania wody i instalacji wodnej dla wsi: Siemień, Miłków, Wola Tulnicka, Tulniki i Władysławów. Utwardzenie dróg we wsiach: Wierzchowiny, Juliopol, Sewerynówka - Wola Tulnicka, Zminne.

Następnym założeniem było zakończenie rozbudowy szkoły z modernizacją w Juliopolu i wybudowanie domu ludowego w Miłkowie w stanie surowym. Natomiast zadania do realizacji związane z produkcją rolniczą wynikały z wcześniej opracowanego programu rozwoju rolnictwa.

Czy udało się zrealizować wyżej wymienione założenia?

Tak oczywiście, większość założeń zrealizowaliśmy w stu procentach, m.in. w zakresie rolnictwa dotowano materiał siewny zbóż i roślin strączkowych - na kwotę 6.884 zł, ziemniaków - na kwotę 5.404 zł. Dzięki tym dotacjom rolnictwo naszej gminy zostało zasilone nowymi odmianami - owies 387 q, jęczmień 230 q, pszenica jara 205 q, pszenżyto oz. 470 q, pszenica ozima 40 q, łubin 43 q, ziemniaki 486 q. W zakresie produkcji zwierzęcej zajmowaliśmy się rozwojem trzody chlewnej przeznaczając na zakup loszek i knurów ras mięsnych dotację w wysokości 2920 zł.

Korzystając z tej dotacji rolnicy z naszej gminy zakupili 18 knurów i 34 loszki. Pomagaliśmy również rolnikom zajmującym się produkcją mleka i pszczelarstwem. Na ten cel przeznaczaliśmy kwotę 2000 zł.

Z uwagi na to że około 95 % gleb na terenie gminy to gleby kwaśne, kładziemy duży nacisk na rozpropagowanie wapnowania gleb. W roku 95 rozsiane zostało 1500 t wapna na które poszła dotacja w wysokości 11695 zł.

Jakie są główne założenia planu działalności samorządu gminy na rok 96 ?

Założenia inwestycyjne na rok 96 są następujące:

- wykonanie wodociągu we wsiach, w których ukończono prace projektowe w 1995 r,
- wykonać projekt wodociągu we wsiach: Wólka Siemieńska, Amelin, Łubka, Wierzchowiny, Działyń, i częściowe wykonanie dokumentacji projektu w pozostałych sołectwach.
- utwardzenie dróg we wsiach Jezioro, Glinny Stok
- planuje się kontynuację stanu zerowego sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Siemieniu.

A jakie zadania będą realizowane w rolnictwie ?

Zadania dotyczące rolnictwa wynikają z programu, który został opracowany w roku 94 na okres 3 lat. W związku z czym w dalszym ciągu planujemy prowadzić dotacje do kwalifikowanego materiału siewnego zbóż, strączkowych i ziemniaków, dotację do wapnowania gleb oraz loszek hodowlanych i knurów.

Od stycznia 1996 r zostały przejęte szkoły przez samorząd - czy dotacja otrzymana na ten cel pokryje koszty związane z funkcjonowaniem szkół ?

Dotacja otrzymana z Ministerstwa Finansów nie pokrywa w całości kosztów związanych z utrzymaniem szkół i deficyt ten wynosi 3 mld zł. Jeżeli nie uzyskamy dofinansowania z budżetu państwa wtedy będziemy zmuszeni zrezygnować z realizacji niektórych założeń inwestycyjnych, jak również trzeba będzie uszczuplić dotacje na rolnictwo.

Dziękujemy za rozmowę.

Maciorowska J.i Kozaczuk Z.
ZDR Parczew

Porady pszczelarskie

Wiosna w tym roku ma nietypowy przebieg, dlatego też nie możemy w sposób szablonowy traktować wszystkich rodzin pszczelich.

Rodziny słabsze należy zabezpieczyć przed rabunkami, gdyż brak pożytku nektarowego może być przyczyną wyniszczenia ich przez rodziny silniejsze a pozostawienie na pasieczysku uli po spadłych rodzinach jest doskonałym źródłem rozprzestrzeniania się chorób. Duży problem tej wiosny stanowi znaczne osłabienie rodzin pszczelich spowodowane gwałtownym wypadaniem zimowych pszczół. Mały przyrost młodych robotnic ma miejsce wtedy, gdy rodzinie pszczelej jest za zimno (duże, źle ocieplone gniazdo), kiedy podkarmiamy pszczoły w chłodne dni zbyt dużymi dawkami syropu o dużej gęstości (wypryskiwanie pszczół), brak pyłku (podczas przeglądu należy wstawić plaster z pieczęcią) a wreszcie choroba czerwca lub pszczoł dorosłych. Ta ostatnia przyczyna słabnięcia rodzin pszczelich, jest tej wiosny bardzo widoczna. Obserwujemy duże nasilenie nosemozy. Spowodowane to jest bardzo trudnymi warunkami zimowli, nieprawidłowym rozmieszcze-

niem zapasów a także obecnością miodu spadziowego w zapasie zimowym. W czasie przeglądu należy szczególną uwagę zwrócić na czystość plastrów. Jeśli stwierdzimy zabrudzenie gniazda kałem a po zbadaniu osypu zimowego obecność przetrwalników *Nosema apis*, należy niezwłocznie podjąć leczenie. Polega ono na usunięciu brudnych plastrów, mat, ocieplenia a w razie potrzeby wymiany ula, oraz zastosowania syropu leczniczego z dodatkiem Fumagiliny. W leczonej pasiece należy używać wyłącznie suszu wolnego od Nosemy. Do 25 litrów syropu cukrowego (1kg cukru na 1 litr wody) dodajemy zawartość jednego opakowania Fumagiliny, uprzednio rozpuszczonej w połowie szklanki letniej wody. Tak przygotowany syrop podajemy chorym rodzinom po 1/4 litra codziennie przez 2-3 tygodnie. Jeśli rodziny dobrze wybierają syrop, to można go podać w większej ilości lecz rzadziej, np. 1 litr co 3-4 dni. Jedno opakowanie leku wystarczy na leczenie 5-6 rodzin. Dobre wyniki daje opryskiwanie pszczół, ramek i wnętrza uli syropem leczniczym. Oprysk dokonuje się co 3-ci dzień przez okres 12 dni, aby antybiotyk krążył

w przewodzie pokarmowym pszczoł przez 12-13 dni. Należy pamiętać o tym, aby resztki syropu leczniczego nie weszły w skład miodu towarowego. Dużym problemem wiosną są rabunki. Po zachowaniu takich warunków, jak: zmniejszenie gniazda i wylotu, ograniczeniu przeglądów, zabezpieczeniu plastrów wyjętych z uli, możemy temu zapobiec. Niekiedy po dokonaniu przeglądu zachodzi konieczność łączenia rodzin. Należy pamiętać, żeby nie łączyć silnych rodzin ze słabymi, gdyż istnieje możliwość, że słabsza rodzina jest chora. Pnie słabe, podejrzone o chorobę należy łączyć ze słabymi, aby następnie poddać je leczeniu a w razie potrzeby, likwidacji. Główny przegląd wiosenny, pozwoli nam wytypować rodziny zdolne do wykorzystania wczesnego pożytku, lub wczesnego wychowu matek pszczelich. Zwiększone zapotrzebowanie matki na miejsce do czerwienia, należy w

pierwszej kolejności pokryć plastrami, które były choć raz zajmowane przez czerw, gdyż w takich chętniej składa jaja. Wraz z zakwitnięciem pierwszych krzewów owocowych, silne rodziny zaczynają pobielać plastry i od tego czasu możemy poszerzać gniazda pszczele. Z chwilą pojawienia się obfitego pożytku (dzienny przyrost masy ula na wadze przekracza 40 - 50 dag) dodaje się do uli głównie odbudowane plastry, uważając przy tym, aby ciemniejsze znalazły się w części ula przeznaczonej na miód, jaśniejsze natomiast w miejscu czerwienia matki.

Oprac. specj. ODR d/s pszczelarstwa:
Marian Kałabun
Krzysztof Osielski

Ocena prezimowania zbóż

Informacja sygnałna Instytutu Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach

W momencie ruszenia wegetacji oceniamy wielkość strat roślin.

Jeśli na plantacji nastąpi przeredzenie roślin nie większe niż gwarantujące obsadę 250 roślin/m², wówczas należy zwiększyć zaplanowaną na okres ruszenia wegetacji dawkę azotu o 15-20 %.

Natomiast jeżeli obsada na plantacjach, przy równomiernym rozmieszczeniu roślin, jest niższa niż podana w tabeli 1, lub gdy placowe wypadanie roślin zajmuje ponad 40 % plantacji, takie uprawy kwalifikują się do zaorania.

Tab.1 Minimalna obsada roślin na plantacji wiosną.

Gatunek zboża	Kompleks glebowy			
	pszenne: b.dobry i dobry	żytni b.dobry	żytni dobry	żytni słaby
pszenica	<150	<180	<200	-

żyto	<110	<130	<150	<170
pszenżyto	<110	<130	<150	<170
jęczmień	<120	<140	<160	-

Jednak przed podjęciem takiej decyzji należy pamiętać, że spośród zbóż ozimych:

-jęczmień, żyto i pszenżyto chociaż największą zdolność do krzewienia mają jesienią to można u nich zaobserwować wiosenne krzewienie regeneracyjne w przypadku zimowego równomiernego wypadania roślin, natomiast pszenica, a zwłaszcza zasiana później krzewi się głównie w okresie wiosennym.

Należy również podkreślić, że obecna sytuacja pogodowa wskazuje na możliwość ograniczenia wzrostu zbóż jarych w wyniku suszy glebowej w głębszych warstwach gleby oraz w wyniku opóźnionych terminów siewu. Decyzja o likwidacji plantacji czy ewentualnym jej pozostawieniu i opłacalności wiosennego przesiania należy tylko do rolnika.

Konkurs "Agro Liga 96" trwa

W poprzednim numerze "Doradztwa Rolniczego" przedstawiliśmy warunki i cel konkursu "Agro Liga 96". Od numeru majowego będziemy przedstawiać sylwetki zgłaszanych rolników oraz firm.

Zalewski Zdzisław zam. Ostrówki gm. Wołyń tel. 11-11 Wołyń Prowadzi razem z żoną gospodarstwo rolne o pow. 16.45 ha i dzierżawi 10 ha . Powierzchnia użytków zielonych łącznie 11 ha. Rolnik posiada wykształcenie zawodowe rolnicze oraz średnie mechaniczne. Prowadzi

gospodarstwo samodzielnie od 1985 roku. W latach osiemdziesiątych posiadał stado hodowlane owiec w ilości 270 matek. Po załamaniu się rynku owczarskiego stopniowo zmienił profil produkcji w kierunku bydła opasowego. Obecnie jedynym kierunkiem produkcji jest bydło mięsne. Posiada 41 krów rasy hereford i 22 krowy rasy scharolaise. W bieżącym roku będzie miał:

- około 40 jałówek hodowlanych na sprzedaż.

- około 5 buhajów do dalszej hodowli na byki stadne

Buhajki, które nie przeszły kwalifikacji będą sprzedawane do zakładów mięsnych po wyższej cenie z uwagi na rasę.

Poza pracą w gospodarstwie rolnik prowadzi firmę : " Zalewski - skup i sprzedaż ". Firma zajmuje się obrotem cielętami, owcami oraz sprzedaje pasze: otręby, jęczmień, pszenicę. Po żniwach będzie prowadzić skup zboża dla Agencji Rynku Rolnego.

Nowe odmiany ziemniaka w naszym województwie

Ceny sadzeniaków ziemniaka osiągnęły taki poziom, że przeciętnego rolnika nie stać na ich zakup. Z tego powodu wymiana sadzeniaków prawie nie istnieje, a większość ich jest wywożona poza nasze województwo. Mając na uwadze powyższą sytuację Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Grabanowie przeprowadzi w roku bieżącym demonstracje z nowymi odmianami ziemniaka ułatwiając zakup sadzeniaków dla rolników. Wprowadzane odmiany to:

- **Dunajec SE** - 6 demonstracji po 0,25-0,5 ha

Dunajec - późna odmiana skrobiowa, mątwikoodporną. Odmiana o dużych plonach i wysokiej zawartości skrobi (21 %). Typ konsumpcyjny C, o kremowym miąższu. Odporność na choroby grzybowe i bakteryjne - średnia. Odporna na zarazę liści (ocena 7). Odporność na wirusy: bardzo odporna na PVY, dobra odporność na PLRV. Niestety, bardzo podatna na PVM. Odmiana wykazuje wrażliwość na herbicyd Sencor stosowany powszechnie.

- **Harpun oryż** - 1 demonstracja po 0,5 ha

Harpun - średniowczesna odmiana skrobiowa o zawartości skrobi ok. 18,5 % . Odmiana plenna, daje duże plony kłębów i skrobi. Kłębów średniej wielkości do dużych, okrągłoovalne, skórka żółta, miąższ kremowy. Przydatna do przerobu przemysłowego na skrobię i spirytus. Odmiana odporna na mątwika i wirusy, dość podatna na zarazę ziemniaka.

- **Maryna kl. A** - 4 demonstracje po 0,1- 0,2 ha

Maryna - średniowczesna odmiana jadalna w typie wszechstronnie użytkowym, o dobrym smaku. Odmiana

bardzo plenna o korzystnej strukturze plonu. Kłębów średniej wielkości do bardzo dużych, skórka żółta, miąższ żółty. Bardzo odporna na wirus Y, dość podatna na wirus liściozwoju, średnio odporna na zarazę.

- **Aster kl. A** - 8 demonstracji po 0,2 ha

Aster - bardzo wczesna odmiana jadalna w typie wszechstronnie użytkowym do mączystego o dobrym smaku. Przydatna do uprawy na wczesny zbiór i do produkcji kostki, puree oraz frytek. Kłębów dość duże, skórka żółta, miąższ jasnożółty. Odporna na wirusy, dość podatna na zarazę ziemniaka, dość odporna na parcha zwykłego.

W ramach demonstracji będą przeprowadzone szkolenia na poletach demonstracyjnych w miesiącach czerwiec-lipiec. Szczegółowych informacji o lokalizacji poletek demonstracyjnych udzielają Rejonowe Zespoły Doradztwa Rolniczego w Białej Podlaskiej, Łosicach, Wisznicach, Parczewie i Radzynie Podlaskim lub w ODR w Grabanowie. W miesiącu październiku planujemy zorganizowanie seminarium na temat ziemniaka z udziałem Instytutu Ziemniaka w Boninie i firm zajmujących się obrotem ziemniaka.

W następnym roku planujemy też demonstracje z nowymi odmianami ziemniaka, które zostały zarejestrowane w tym roku. Są to:

odmiany jadalne - Albina, Gloria, Triada, Orłan, Baszta; odmiany skrobiowe - Ikar, Omulew, Panda, Hinga.

Opracował: A. Matuszewski

Droga do specjalizacji

Pan Waldemar Musiatowicz zam. Radzyń Podl. prowadzi gospodarstwo rolne o ogólnej powierzchni 11,20 ha położone we wsi Biała gm. Radzyń Podl.

Obecnie na 8 ha gruntów ornych uprawia głównie jęczmień odmiany Edgar oraz pszenżyto Malno uzyskując średnie plony 40 q/ha.

1,70 ha zajmuje pięcioletnia leszczyna z której pierwsze zbiory spodziewane są w 1997 r. Pozostały areał to las i grunty pod zabudowaniami. Pan Waldemar specjalizuje się w chowie trzody chlewnej. Rolnik stopniowo powiększał i powiększa produkcję tuczników. Obecnie utrzymuje 15 macior i 160 szt. tuczników pochodzących z zakupionych prosiąt.

Po przejęciu gospodarstwa od dziadków przez Pana Musiatowicza w roku 1980 był to obiekt raczej opuszczony.

Pan Waldemar energicznie zabrał się do pracy. Rozebrał stare budynki inwentarskie, wybudował stodołę wraz z budynkiem gospodarczym, który następnie zaadoptował na chlewnię. W roku 1990 dobudował skrzydło chlewni na około 130 szt. tuczników, początkowo z myślą o letnim tucz. Był to więc budynek tani, niski, bez stropu. Ściany wzniesiono z bloków belitowych otynkowane wewnątrz tynkiem cementowo-wapiennym. W chlewni tej prowadzono tucz zakupionych prosiąt do wagi 120 kg. W roku 1994 rolnik całkowicie zmodernizował wybudowaną chlewnię. Obecnie jest to obiekt ocieplony folią aluminiową, bezokienny z wentylacją firmy Fancon, a 160 tuczników przebywa na rusztach plastikowych w kojcach po 25 szt. Pasza zadawana jest do woli z autokarmników Verba. Zakupione prosięta wprowadzane są do pomieszczeń

izolatek gdzie są odrobaczane i gdzie przez około 3 dni są żywione "strąpo"tj. otrzymują o połowę mniej paszy niż przewidują normy żywieniowe. Jest to konieczne w zapobieganiu chorobie obrzękowej. Po 3 dniowym przegłodzeniu ilość paszy jest stopniowo zwiększana do pełnej dawki. Żywienie przebiega na mieszankach pełnoporcjowych sporządzanych we własnym gospodarstwie głównie w oparciu o pasze z zakupu. Poza zbożami są to mączki; rybna, mięso- kostna i z krwi, śruty ; sojowa i rzepakowa, dodatki witaminowo-mineralne oraz otręby pszenne i susz z zielonek. /te ostatnie głównie dla macior/. W tuczu od zakupu do ok. 115 kg zużycie pasz na 1 kg. przyrostu jest stosunkowo niskie i wynosi 3,2kg. Ponieważ w zakupionych na rynku prosiętach trudno dopatrywać się dobrego genetycznie materiału do tuczu Pan Waldemar zdecydował się na zakup macior. Aktualnie zakupił 15 macior pochodzących z krzyżówek pbz 23 x wbp oraz knura krzyżówkę Pietrain x Hampshire. Z pierwszych wyproszeniach tych loch uzyskano średnio 9 prosiąt w

miecie. Tymczasem lochy z prosiętami przebywają w prowizorycznych kojach porodowych gdzie w rogu klatki wydzielono pomieszczenia dla prosiąt. Już w roku bieżącym Pan Musiatowicz zamierza rozbudować chlewnię na 600 szt. a docelowo na 1000 szt. tuczników w cyklu zamkniętym.

Zdaniem Pana Musiatowicza aby nie zostać w tyle i aby zapewnić zysk z gospodarstwa musi być stale unowocześniana i rozwijana produkcja, Mimo wielu obowiązków Pan Musiatowicz aktywnie uczestniczy w życiu społecznym gminy, jest radnym i zawsze znajduje czas na uczestnictwo w zebraniach, szkoleniach, kursach, organizowanych wyjazdach. Od wielu lat współpracuje z ODR. Chętnie stosuje w swoim gospodarstwie nowości propagowane przez ODR, a spostrzeżeniami dzieli się z innymi rolnikami, ciesząc się swoimi i ich sukcesami.

ZDR Radzyń Podl.H. Jastrzębska

Ile kosztuje azot

Prawidłowe nawożenie azotem najbardziej wpływa na wysokość plonu, zaś jego nieumiejętne zastosowanie wpływa negatywnie na środowisko i na wzrost kosztów ponoszonych przez rolnika.

Przystępując do nawożenia azotem należy oszacować potrzeby danych roślin uwzględniając:

- potrzeby pokarmowe roślin uprawianych
- terminy stosowania nawozu azotowego.

Dawkę azotu pod uprawianą roślinę na danym polu można zmniejszyć gdy:

- jest dobre stanowisko po oborniku lub po przedplonach strączkowych lub motylkowych;
- po zwiększonej dawce lub dodatkowym nawożeniu nawozami organicznymi np. gnojowicą;
- pod przedplon zastosowano wysokie dawki azotu.

Z kolei zwiększamy dawkę azotu gdy występuje:

- brak nawożenia organicznego w uprawie okopowych;
- brak roślin strączkowych lub motylkowych w zmianowaniu;
- stosowanie regulatorów wzrostu (antywylegaczy);
- nadmierne opady w okresie jesienno-zimowym.

Terminy stosowania nawozów azotowych muszą być dostosowane do indywidualnych potrzeb rośliny, dynamiki jej wzrostu oraz kierunku użytkowania. W uprawie wielu roślin dawkę nawozu azotowego trzeba dzielić na części: dwie lub trzy (np. w zbożach). Jednorazowa dawka azotu nie powinna przekraczać 50 kg N.

Poniższa tabela przedstawia cenę azotu w poszczególnych nawozach:

Nazwa nawozu	Cena w zł za dt	Cena 1 kg w zł
Saletra amonowa 34%N	38	1,12
Saletra amon.34%N+Mg	39	1,15
Saletrzak 28%N	36	1,28
Salmag 27,5%N,3%Mg	37	1,34
Mocznik 46%	50	1,08
RSM 32%N	31	0,87
Polifoska 8-24-24	55	6,87
Fosforan amonu 18%N, 42%P	67,5	3,75
Flovit C14 4%N, 12%P, 18%K,10%Ca,7%Mg + mikroelementy	44	11
Flovit C16 6%N,16%P, 24K,4%Ca,6%Mg + mikroelementy	51	8,5
Flovit bezchlorkowy	60	10

Opracowała:Zofia Kozysa
ZDR Wisznice

Ekonomika w działalności agroturystycznej.

W województwie białkopodlaskim powstało już wiele gospodarstw prowadzących działalność agroturystyczną. Większość tych gospodarstw położona jest w rejonie nadbużańskim. W dalszym ciągu zgłaszają się gospodarstwa zamierzające zająć się tą działalnością.

Problemem dla większości gospodarstw agroturystycznych jest problem ustalania wysokości ceny za poszczególne usługi, oferowane turystom. Gospodarstwa prowadzące działalność agroturystyczną kilka lat nauczyły się już kalkulować te ceny. Problem istnieje przede wszystkim w gospodarstwach nowo powstających.

Zasadniczym punktem wyjścia jest określenie wysokości cen za poszczególne usługi, tak abyśmy z tej działalności osiągnęli zysk a jednocześnie turysta nie miał wrażenia, że zapłacił jak za wczasy zagraniczne lub jak za pobyt w luksusowym ośrodku wczasowym.

W myśl założeń agroturystyki forma ta ma być korzystna dla obu stron: dla rolnika ma stanowić dodatkowe źródło dochodu, zaś dla wczasowicza ma to być niedroga, atrakcyjna forma spędzenia urlopu.

Wysokość ceny za poszczególne usługi określamy biorąc pod uwagę:

- standart oferowanych usług,
- ilość i rodzaj tych usług.

Inaczej będzie kształtowała się cena za pobyt gdy turyście oferujemy tylko nocleg a inaczej gdy oprócz noclegu oferujemy całodzienne wyżywienie oraz inne dodatkowe usługi.

Na niższym poziomie określimy cenę gdy nocleg ten oferowany będzie w pokoju o niższym standardzie, gdy np. łazienka będzie wspólna z innymi turystami a nawet z gospodarzami (choć ta ostatnia sytuacja nie powinna mieć miejsca).

Najprościej byłoby opracować cennik za poszczególne usługi oddzielnie - a więc cenę za nocleg (cena za łóżko, za pokój, itp.), cenę wyżywienia całodziennego, cenę poszczególnych posiłków, czy ewentualnie cenę za korzystanie z kuchni.

Ustalenie cennika nocleg plus wyżywienie nie miałyby zastosowania bo przecież nie każdy turysta korzystałby z tej oferty. Są turyści, którzy skorzystają tylko z kwatery a posiłki wolą przygotowywać sami.

Inne usługi też powinni mieć swoją cenę - o czym należałoby poinformować turystę. Np. wypożyczenie roweru - określamy kwotę za dzień lub za cały pobyt. Zorganizowanie ogniska, przejazd bryczką, zorganizowana wycieczka samochodem - wszystko powinno mieć określoną cenę. W tą cenę kalkulujemy poniesione koszty, nakłady pracy na zorganizowanie usługi a także pewien zysk.

Ceny noclegów:

W roku ubiegłym ceny w naszych gospodarstwach agroturystycznych kształtowały się od 5 do 7 zł od osoby za jedną dobę.

Określając cenę noclegu uwzględnić należy:

- standart noclegu, wyposażenie pokoju,

- zużycie wody,
- zużycie środków higieny osobistej,
- zużycie środków myjących, piorących, potrzebnych do utrzymania czystości w pokoju, łazience, wc, itp.
- zużycie energii elektrycznej, gazowej, itp.
- zużycie pościeli, ręczników, papieru toaletowego,
- zużycie innych środków i sprzętu, z którego turysta korzysta.

Oddzielnie należy ustalić zasady korzystania z telefonu.

Aby ułatwić określenie wysokości tej ceny zachęcam rolniczki do prowadzenia książki rachunkowości w swoim gospodarstwie domowym. Np. przez okres 2 - 3 miesiące gospodyni zapisuje wydatki rodziny, dotyczące zużycia poszczególnych środków i materiałów. Po podsumowaniu dysponujemy danymi, które pozwolą obliczyć zużycie tych środków przez przeciętnego wczasowicza. Jeśli do kwoty tej dodamy nakłady pracy oraz zysk będziemy mogli określić cenę za nocleg.

Wyżywienie.

Taka sama sytuacja dotyczyć będzie wyżywienia turysty.

W koszt wyżywienia należy wliczyć:

- produkty zakupione w sklepie,
- produkty pochodzące z własnego gospodarstwa,
- zużycie energii na przygotowanie posiłków,
- koszt środków myjących,
- nakłady pracy własnej,

do tego doliczamy pewien zysk - nasz zarobek,

W tym przypadku również zachęcam do prowadzenia rachunkowości. W zapisach uwzględniamy produkty zakupione w sklepie, na rynku, jak i produkty z własnego gospodarstwa, określając ich cenę na poziomie ceny rynkowej. Suma zużycia poszczególnych produktów przez okres np. 1 miesiąca, podzielona przez ilość członków rodziny da nam miesięczny koszt wyżywienia jednej osoby. Do tej kwoty doliczymy koszt energii, koszt środków do mycia naczyń, nakłady pracy oraz pewien zysk.

Ceny za pozostałe usługi należy także przekalkulować, przemyśleć.

Zasada jest taka, że ceny za poszczególne usługi nie mogą być za wysokie ale działalność ta musi się nam opłacać. Jest to przecież nasza dodatkowa działalność, nasze dodatkowe źródło dochodu, nie możemy na tym stracić lub wyjść na przysłowiowe zero.

Jednocześnie przestrzegam przed przesadzaniem co do wysokości tych cen. Turysta nie powinien mieć wrażenia, że przepłaca za poszczególne usługi. Czasami warto osiągnąć mniejszy zarobek w przeliczeniu na 1 osobę a mieć więcej turystów. Pamiętajmy, że turysta, który zapłaci "drogo" w latach następnych nie przyjedzie do nas i nie zapewni nam pozytywnej reklamy.

W prowadzeniu działalności agroturystycznej musimy nauczyć się myśleć ekonomicznie, z ołówkiem w ręku.

Opracowała: migr inż. Bożena Warda.

Wiosenne przysmaki z sałaty.

Sałata jest warzywem powszechnie uprawianym w każdym ogródku. Do jej zalet należą:

- łatwość w uprawie,
- krótki okres wegetacji,
- możliwość uprawy przez cały sezon wegetacyjny (pod warunkiem doboru właściwej odmiany)
- zawartość składników odżywczych takich jak witamina A i C,

odkwaszających składników mineralnych.

Salata z ogórkiem i rzodkiewką.

2 główki sałaty, pęczek rzodkiewek, świeży ogórek, 3 ząbki czosnku, pęczek koperku, szklanka jogurtu, sok z cytryny, cukier, pieprz, sól.

Sałatę, ogórek, koperek i rzodkiewki umyć i osączyć. Czosnek rozetrzeć z solą i wymieszać z jogurtem. Dodać posiekany koperek, doprawić sokiem z cytryny, cukrem, solą i pieprzem. Rzodkiewki pokroić w plasterki, sałatę pokroić w paski. Wszystko wymieszać. Posypać nie obranym, pokrojonym w makaronik ogórkiem.

Salata z ananasem i wiśniami.

2 główki sałaty, 2 krawki ananasa z puszki, 2 łyżki wiśni z konfitur, 4 łyżki śmietanki, 4 łyżki białego wyborowego wina, sok z cytryny, cukier, pieprz, sól.

Sałatę oczyścić, opłukać, osączyć, ułożyć na talerzykach. Ananas pokroić w kostkę, wymieszać z wiśniami, śmietanką, winem i przyprawami. Wyłożyć na sałatę i udekorować. Podawać bezpośrednio po sporządzeniu.

Salata z czosnkiem.

4 główki sałaty, 2 cebule, 5 ząbków czosnku, szklanka jogurtu, 2 łyżki oleju sojowego, 2 łyżki natki pietruszki, sok z cytryny, sól, cukier.

Sałatę podzielić na listki, umyć, osączyć. Czosnek obrać, posiekać i rozetrzeć z solą, dodać do jogurtu. Cebulę obrać, drobno posiekać, wymieszać z sosem z jogurtu z olejem, przyprawić cukrem, solą i sokiem z cytryny. Sałatę wyłożyć na salaterki, polać sosem i posypać natką pietruszki.

Przepisy wybrała:

Zofia Sztokalińska - specj. d/s wgd.

Ciastka bez pieczenia.

Okres wiosenny jest okresem nasilonych prac na działce i w polu. Poniżej podaję kilka przepisów na ciastka mało pracochłonne, nie wymagające pieczenia.

Trufle z płatków owsianych.

3 szklanki płatków owsianych, 1,5 szklanki cukru, 4 łyżki kakao, 13 dkg margaryny, 8 łyżek mleka, cukier wanilowy lub esencja zapachowa, cukier puder do posypania.

W garnku zagotować mleko z cukrem, margaryną i kakaem. Do gotującej się masy dodać płatki owsiane i gotować 3 - 5 minut. Z ciasta formować kulki łyżką. Po ugotowaniu wyłożyć na tacę lub blachę metalową. Z wierzchu posypać cukrem pudrem.

Kuleczki z płatków owsianych i orzechów.

2 szklanki płatków owsianych, 10 dkg łuskanych orzechów, 25 dkg margary-

ny, 3 łyżki kakao, 1 szklanka cukru, esencja migdałowa.

W rondlu umieścić tłuszcz, wodę, kakao, cukier i zagotować. Zdjąć z ognia i dodać płatki owsiane, posiekane lub zmielone orzechy i esencję migdałową. Wszystkie składniki wymieszać i pozostawić do ostygnięcia. Z masy formować kulki.

Trufle z herbatników (kakaowe lub kokosowe)

30 dkg masła lub margaryny, szklanka cukru pudru, 2 żółtka, 2 łyżki gęstej śmietany, 2 paczki herbatników, 2 łyżki kakao lub 5 - 6 łyżek wiórków kokosowych (ale wówczas tylko 1 paczkę herbatników).

Masło lub margarynę utrzeć z cukrem, dodawać żółtka kakao (lub wiórki) i zmielone herbatniki a na koniec śmietanę.

Nabierać łyżeczką porcje masy i formować kulki. Obtoczyć w kakao (lub wiórkach kokosowych), zmielonych

herbatnikach, orzechach itp. Do masy można dodać rodzynki lub inne, drobno posiekane bakalie.

Blok czekoladowy

25 dkg masła lub margaryny, 2 szkl. cukru, pół szklanki wody, 1 paczka mleka w proszku, 3 - 5 łyżek kakao, 2 paczki herbatników, bakalie, pokruszone wafle.

Wodę, masło, cukier zagotować i lekko przestudzić. Mleko i kakao wymieszać i przesiać przez sito. Połączyć wszystkie składniki, dokładnie mieszając. Dodać bakalie, pokruszone herbatniki, wafle, wymieszać. Masę przełożyć do formy keksowej wysmarowanej tłuszczem. Wstawić do lodówki do zastygnięcia

Przepisy wybrała

W. Malczewska sp. d/s wgd

Zalecane do uprawy odmiany zbóż jarych w naszym województwie w 1996 roku.

W dniu 12. 04. 96 r. zgodnie z zaleceniem Centralnego Ośrodka Badań Odmian Roślin Uprawnych, w Urzędzie Wojewódzkim w Wydziale Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej w Białej Podlaskiej odbyło się spotkanie w celu ustalenia wyboru odmian zbóż jarych zalecanych do uprawy na terenie woj. białkopodlaskiego. Wspólnie z przedstawicielami Stacji Oceny Odmian oraz jednostek prowadzących obrót materiałem siewnym ustalono następujący dobór odmian zbóż ozimych oraz ich repartycję na terenie naszego województwa.

1. Pszenica jara

Hłnika	- 40 %
Łta	- 15 %
Banti	- 15 %
İgna	- 10 %
Omega	- 5 %
İsmena	- 5 %
Jasna	- 5 %
Torka	- 5 %

2. Jęczmień jary

Lot	- 20 %
Rodos	- 15 %
Dema	- 15 %
Nagrad	- 15 %
Boss	- 10 %
Start	- 10 %
Bies	- 5 %
Rataj	- 5 %
Mobek	- 5 %

3. Owies

Kwant	- 20 %
Sławko	- 20 %
Dragon	- 15 %
Komes	- 15 %
Santor	- 15 %
Jawor	- 15 %
Skrzat	- 5 %

4. Pszenżyto jare

Gabo	- 70 %
Migo	- 15 %
Maja	- 15 %

Charakterystyka nowych odmian zbóż jarych wprowadzonych do rejestru odmian w 1996 r.

Pszenica j. odm. Jasna - miejsce wyhodowania: Hodowla Roślin Rolniczych " Nasiona Kobierzyc" Kłós bezostny, biały. Ziarno czerwone; masa 1000 ziarn średnia. Żdźbło średniej długości. Odmiana o dużej odporności na wyleganie i dobrej zdrowotności. Dojrzewanie średniowczesne. Zawartość białka w ziarnie stosunkowo większa. Jakość wypiekowa mąki dość dobra (ocena w skali 9-stopniowej - 6). Wymagania glebowe przeciętne do mniejszych. Plenność w skali kraju dobra do bardzo dobrej.

Pszenicaj. odm. Torka - wyhodowana w ZDH i AR - Kończewice. Kłós bezostny, biały. Ziarno czerwone; masa 1000 ziarn duża. Żdźbło dość długie. Rośliny o mniejszej odporności na wyleganie i bardzo dobrej zdrowotności, z wyjątkiem większej wrażliwości na rdzę żdźbłową. Dojrzewanie późniejsze. Ziarno dobrze wyrównane, o przeciętnej zawartości białka. Wartość wypiekowa mąki bardzo dobra, najlepsza z wszystkich zarejestrowanych odmian, ocena w skali 9- stopniowej- 9). Wymagania glebowe przeciętne. Plenność w skali kraju poniżej przeciętnej, jednak lepsza niż odmiany Sigmy.

Pszenica jara odm. Santa: miejsce wyhodowania- Hodowla Roślin Rolniczych " Nasiona Kobierzyc " Kłós bezostny, biały. Ziarno czerwone, masa 1000 ziarn średnia. Żdźbło dość krótkie. Rośliny o dużej odporności na wyleganie i dość dobrej zdrowotności, przy dużej odporności na rdzę brunatną. Wartość wypiekowa mąki średnia (ocena wartości wypiekowej w skali 9-stopniowej -5,5). Wymagania glebowe przeciętne. Plenność w skali kraju dobra do bardzo dobrej.

Jęczmień j. odm. Bies: miejsce wyhodowania-SHR Modzurów. Kłós dwurzędowy, żdźbło średniej długości. Masa 1000 ziarn bardzo duża. Odporność na wyleganie mniejsza. Zdrowotność bardzo dobra, zwłaszcza duża odporność na mączniaka. Termin kłoszenia i dojrzewania wcześniejszy. Wyrównanie ziarna bardzo dobre, udział pośladu mały. Zawartość białka w ziarnie średnia. Wymagania glebowe przeciętne. Plenność bardzo dobra do bardzo dobrej.

Jęczmień j. odm. Rataj: miejsce wyhodowania - ZDH i AR Radzików.

Kłós dwurzędowy, żdźbło średniej długości, masa 1000 ziarn średnia. Odporność na wyleganie duża. Cechuje się większą odpornością na rdze i mniejszą, na porażenie przez mączniaka. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. Wyrównanie ziarna przeciętne., udział pośladu średni. Zawartość białka w ziarnie mniejsza. Wymagania glebowe przeciętne. Plenność bardzo dobra.

Jęczmień j. odm. Rodion- ZDH i AR Radzików. Kłós dwurzędowy, żdźbło średniej długości. Masa 1000 średnia. Odporność na wyleganie mniejsza. Zdrowotność dobra. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. Zawartość białka w ziarnie mniejsza. Wymagania glebowe przeciętne, udział pośladu średni. Wymagania glebowe przeciętne. Plenność bardzo dobra.

Jęczmień j. odm. Rabel: ZDH i AR Radzików. Kłós dwurzędowy, żdźbło średniej długości. Masa 1000 ziarn średnia. Odporność na wyleganie przeciętna. Cechuje się dużą odpornością na mączniaka i mniejszą na porażenie przez rdze. Termin kłoszenia i dojrzewania nieco wcześniejszy. Wyrównanie ziarna i udział pośladu przeciętne. Zawartość białka w ziarnie średnia. Wymagania glebowe przeciętne. Plenność dobra do bardzo dobrej.

Owies odm. Skrzat: Dział Hodowli- Polanowice. Odmiana o ziarnie białym. Żdźbło średnio krótkie. Masa 1000 ziarn średnia. Odporność na wyleganie duża. Zdrowotność dobra, zwłaszcza większa odporność na porażenie przez rdze i septoriozy. Kłoszenie i dojrzewanie późniejsze. Ziarno o przeciętnym udziale łuski oraz średniej zawartości białka i dużej tłuszczu. Wymagania glebowe przeciętne. Plenność dobra do bardzo dobrej.

ODR Grabanów
K. Kuresza

Sporządzanie sianokiszonki w belach cylindrycznych

Proces zakiszania skoszonej i podwędniętej trawy łąkowej w dużych belach cylindrycznych przebiega tak samo jak przy zakiszaniu sianokiszonki w przyrmach i silosach. Potrzebne są jednak dodatkowe maszyny i urządzenia :

- prasa zwijająca - o stałej komorze formowania beli Z-269, Z-270, Z-276/1.
- owijarka bel rozciągliwą folią np. Z-274
- samoładowca przyczepa
- rozwijacz-ładowacz, nośnik widłowy T-270 oraz rozwijacz bel H-903 / zastępczo do ładowania bel można użyć ładowacz Białoruś /

Trawę należy kosić w początkowym stadium kłoszenia się. Skoszoną i roztrząśniętą zielonkę podsusza się do zawartości 35-50 % suchej masy / skręcona garść trawy jeszcze nie pęka /. Podsuszoną można bez obawy zwijać w bele / przeciętna masa jednej beli wynosi ok. 400 kg /. Bele owija się w ciągu pół minuty folią za pomocą owijarki. Rozciągliwa, samoprzylepna folia o grubości 0,02-0,03 mm gwarantuje hermetyczne owinięcie beli. Tak zabezpieczona sianokiszonka ulega procesowi zakiszania. Badania organoleptyczne i analizy chemiczne potwierdziły bardzo wysoką ocenę sianokiszonek wyprodukowanych w belach. Charakteryzowały się przyjemnym, winnoowocowym zapachem, jasno oliwkową barwą i dobrze zachowaną strukturą. Zawartość suchej masy wynosiła 53-60 %. Stwierdzono obecność kwasów octowego i mlekowego przy jednoczesnym braku kwasu masłowego, pH sianoki-

szonek w belach wynosiło 5,3-5,6. Zaletą "mini silosów" jest łatwość ich przechowywania. Można je składować na skraju użytku zielonego, przy zewnętrznych ścianach obór albo też umieszczać w pomieszczeniach gospodarskich. Cylindryczne bele zajmują bardzo mało miejsca co wynika z silnego sprasowania sianokiszonki. W trakcie przechowywania nie zachodzą prawie żadne straty w przeciwieństwie do tradycyjnych metod zbioru i konserwacji pasz objętościowych. Przy sporządzaniu sianokiszonek w belach należy przestrzegać następujących zasad :

- Koszenie traw w fazie - początek kłoszenia, a motylkowych w fazie pączkowania
- Optymalna wysokość koszenia - 5 cm
- Koszenie w godzinach popołudniowych
- Zbiór materiału o zawartości 35-50 % suchej masy
- Formowanie bel o regularnym kształcie i silnym sprasowaniu 6. Kontrola szczelności folii w czasie owijania
- Bel nie należy składować w miejscach gromadzenia się wody
- Podczas składowania zalecana jest okresowa kontrola szczelności folii, a ewentualne uszkodzenia należy natychmiast usuwać przez naklejenie folii.

na podst. broszurki IMUZ Falenty
oprac. Zofia Chotyniec ZDR Łosice

"AIDA"

tel./fax (057) 43-77-57

21-500 Biała Podlaska ul. Brzeska 36a

*** * * O F E R U J E * * ***

* PASZE I KONCENTRATY FIRMY CARGILL

* NAWOZY WAPNIOWO MAGNEZOWE - 2 asortymenty

- wapniowo magnezowy S501 43% CaO+MgO w tym 13% MgO
- wapniowo magnezowy S502 45% CaO+MgO w tym 8% MgO

* NAWOZY DOLISTNE

Agrosol - Insol - Agrowital
punkt fabryczny - hurt, detal

* OPRYSKIWACZE - ciągnikowe zawieszane, polowe

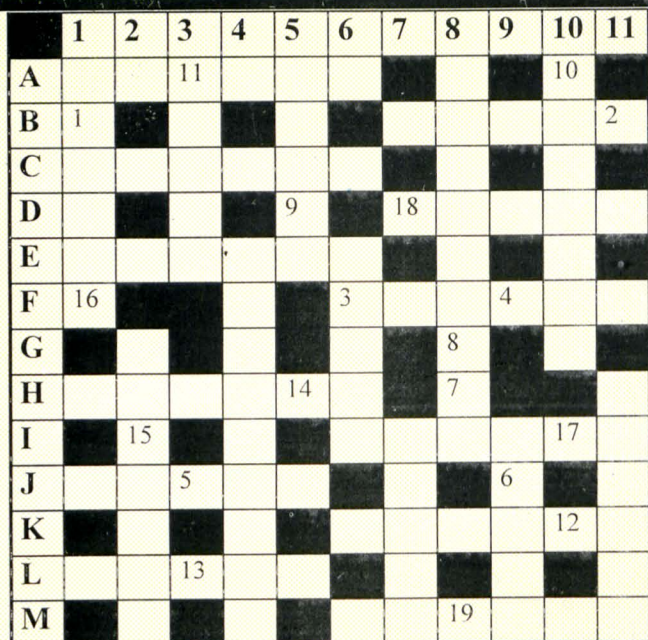
- zbiornik 300-400 dm³ - lanca 10-12 m

Gwarancja 12 miesięcy - pełny asortyment części zamiennych, ceny hurtowe i detaliczne oraz sprzedaż ratalna.

MAGAZYN: ul. Gwardii Ludowej - kierunek Sielczyk - dojazd linią nr 9 tel. 43-27-63

BIURO: ul. Brzeska 36a tel/fax 43-77-57; tel. 44-33-95

Krzyżówka 5/96

POZIOMO: A1) Zielona we wczesnym ogrodzie. B7) Jeździ w podziemnych tunelach. C1) Nikt nie lubi jej rozbierać. D7) Dom mongoła. E1) Złożona roślina górską. F6) Przed metą. H1) Przełożony klasztoru. I6) Kolega Atosa. J1) Bicz harap. K6) Nie puszcza temperatury. L1) Grzmoty, błyski i pioruny. M6) Pływa na morzu i stole.

PIONOWO: 1A) Zupa na kwaśno. 2G) Łokieć albo kolano. 3A) Motylkowy w polu. 4E) Spisana przez teścia przed ślubem syna. 5A) Mały Anatol. 6E) Gruba sprawa. 7I) Świńska trawa. 8A) Baba, że nie daj Boże. 9I) Stary, bardzo stary i słoniowaty. 10A) Ogólny sprzeciw. 11H) Mleko i tylko mleko w głowie.

Litery napisane w kolejności od 1 do 19 dadzą rozwiązanie krzyżówki.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

Opracował Jerzy Mędra

Wśród osób które nadesłały do dnia 05 06 1996r. rozwiązanie krzyżówki 5/96 rozlosujemy bezpłatną prenumeratę naszej gazety na III i IV kw. 1996r. i I i II kw. 1997r.

Za rozwiązanie krzyżówki 3/96 nagrodę w postaci bezpłatnej prenumeraty na III i IV kw. 1996r. i I i II kw. 1997r. wylosowała Pani Janina Naumiuk zam. Worgule 23 gm. Leśna Podlaska.

ADRES REDAKCJI:

Grabanów 21-500 Biała Podlaska
Telefon Biała Podl. 43 37 92.43 38 66.41 12 47.
Dyrektor 41 12 55. fax 43 81 98
telex 683330

Adresy i telefony Rejonowych Ośrodków
Biała Podl. ul. Żeromskiego 3 tel. 43 32 34
Radzyń Podl. ul. Międzyrzecka 99 tel. 52 00 22
Parczew ul. Piwonia 50 tel. 54 24 74
Łosice ul. Piłsudskiego 6 tel. 57 26 65
Wisznice ul. Warszawska 13 tel. 78 22 49

WYDAWCA: OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO

ZESPÓŁ REDAKCYJNY: k. Kuresza, B. Filatiuk, B. Michalczuk, Cz. Mirczewska, A. Matuszewski, A. Strącicka, A. Radzikowska, B. Warda, E. Kacprzak, A. Żurkowska, specjaliści terenowi doradztwa rolniczego i specjalistki WGD.

SKŁAD KOMPUTEROWY: M. Zając, A. Mazur.

DRUK: I. Wagner-Poligrafia ODR Nr Zamówienia /96 nakład 3 500 szt.